

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 386/09-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. októbra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť N. O., K., zastúpenej advokátom JUDr. R. L., K., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 40 D 267/01 a jeho uznesením z 1. apríla 2007, postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 9 CoD 60/2007 a jeho uznesením z 25. júla 2008, postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 63/09 a jej prípisom z 15. apríla 2009, ako aj postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. VI/2 Pz 381/09 a jej prípisom z 21. augusta 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť N. O. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. októbra 2009 doručená sťažnosť N. O., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. R. L., K., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu

Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 40 D 267/01 a jeho uznesením z 1. apríla 2007, postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 CoD 60/2007 a jeho uznesením z 25. júla 2008, postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 63/09 a jej prípisom z 15. apríla 2009, ako aj postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. VI/2 Pz 381/09 a jej prípisom z 21. augusta 2009.

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že uznesením okresného súdu sp. zn. 40 D 267/01 z 1. apríla 2007 bola schválená dohoda o vyporiadaní dedičstva po poručiťelovi (manželovi sťažovateľky), proti ktorému podala sťažovateľka odvolanie. O odvolaní rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 9 CoD 60/2007 z 25. júla 2008 tak, že potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu „... s tým, že predmetom dedičstva nie je ½ členského podielu v SBD..., K., ale finančná náhrada 263.500,- Sk za polovicu hodnoty tohto členského podielu ako pohľadávka voči pozostalej manželke N. O.“.

Sťažovateľka následne podala generálnej prokuratúre podnet na podanie mimoriadneho dovolania z 5. januára 2009. Generálna prokuratúra prípisom z 10. februára 2009 oznámila sťažovateľke, že o spôsobe vybavenia jej podnetu bude informovaná krajskou prokuratúrou. Krajská prokuratúra prípisom sp. zn. Kc 63/09 z 15. apríla 2009 sťažovateľke oznámila, že podnet odkladá. Sťažovateľka podala 30. júna 2009 opakovaný podnet na podanie mimoriadneho dovolania, v ktorom okrem iného poukázala aj na to, že „*má... pochybnosti o nezaujatosti konajúceho súdu a aj notára*“, vzhľadom na skutočnosť, že manželka jedného z dedičov je sudkyňou okresného súdu. Generálna prokuratúra opakovaný podnet sťažovateľky prípisom sp. zn. VI/2 Pz 381/09 z 21. augusta 2009 odložila.

Zo sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľka najmä namieta

a) skutočnosť, že príslušné orgány konajúce v jej veci za základ dohody o vyporiadaní dedičstva vzali všeobecnú (trhovú) cenu členského podielu v bytovom družstve, a nie jeho zostatkovú hodnotu,

b) že bola „v čase rozhodovania v zlom zdravotnom stave... avšak nikto sa touto závažnou procesnou vadou, ktorá bola spôsobilá na spôsobenie porušenia rovnosti účastníkov konania sa nezaoberal“.

Sťažovateľka zastáva názor, že postupom príslušných štátnych orgánov došlo k porušeniu ňou označených práv, a preto navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 46, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu, krajského súdu, krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry v označených konaniach, zruší ich rozhodnutia a vec vráti na ďalšie konanie. Sťažovateľka tiež žiada, aby ústavný súd generálnej prokuratúre prikázal, „aby vo veci konala a prikazuje obnoviť stav pred porušením základného práva upraveného v čl. 46, čl. 47 ods. 2 a 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky“, priznal jej finančné zadosťučinenie v sume 7 000 € a úhradu trov konania pred ústavným súdom.

Sťažovateľka tiež žiada, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol prednostne vzhľadom na skutočnosť, že „pred Exekútorským úradom... sa vedie exekučné konanie pod č. k. Ex 660/09 a to na základe hore uvedeného uznesenia Okresného súdu Košice II zo dňa 01. 04. 2007 pod sp. zn. 40 D 267/01-83 , ktorým bola schválená dohoda o vypořádání dedičstva“. Sťažovateľka sa domáha tiež toho, aby ústavný súd rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha najmä vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 40 D 267/01 a jeho uznesením z 1. apríla 2007, postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 CoD 60/2007 a jeho uznesením z 25. júla 2008, postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 63/09 a jej prípisom z 15. apríla 2009 a postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VI/2 Pz 381/09 a jej prípisom z 21. augusta 2009.

1. K namietanému porušeniu označených základných práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 40 D 267/01 a jeho uznesením z 1. apríla 2007 a postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 63/09 a jej prípisom z 15. apríla 2009

Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na zásade subsidiarity. Zmyslom a účelom tejto zásady je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane

ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Proti namietanému postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 40 D 267/01 a jeho uzneseniu z 1. apríla 2007 mala sťažovateľka právo podať odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Postup krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 63/09 a jej prípis z 15. apríla 2009 súvisiaci s vybavovaním jej podnetu na podanie mimoriadneho dovolania mohla sťažovateľka namietať ďalším podnetom, ktorý bola v zmysle § 34 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) oprávnená a povinná preskúmať nadriadená prokuratúra, t. j. generálna prokuratúra. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky proti namietanému postupu a uzneseniu okresného súdu a právomoc generálnej prokuratúry preskúmať namietaný postup a prípis krajskej prokuratúry v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd v tejto časti sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu označených základných práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 CoD 60/2007 a jeho uznesením z 25. júla 2008

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia

o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Sťažovateľka doručila sťažnosť ústavnému súdu 14. októbra 2009, pričom namietané uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 18. septembra 2008, čím bolo aj namietané konanie krajského súdu týmto dňom právoplatne skončené. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľka v časti smerujúcej proti namietanému postupu a uzneseniu krajského súdu doručila ústavnému súdu sťažnosť zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto v tejto časti odmietol sťažnosť podľa čl. 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

3. K namietanému porušeniu označených základných práv postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VI/2 Pz 381/09 a jej prípisom z 21. augusta 2009

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným spôsobom sa takýmto podnetom, resp. opakovaným podnetom zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu, resp. opakovanému podnetu vyhovel (m. m. napr. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09), t. j. za porušenie základného práva na inú právnu ochranu nemožno považovať samu osebe skutočnosť, že prokuratúra podnetu, resp. opakovanému podnetu nevyhoví podľa predstáv jeho pisateľa (napr. I. ÚS 38/02, II. ÚS 358/06, IV. ÚS 28/06 atď.).

V danom prípade sa sťažovateľka opakovaným podnetom z 30. júna 2009 domáhala podania mimoriadneho dovolania proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 40 D 267/200 z 1. apríla 2007 a uzneseniu krajského súdu sp. zn. 9 CoD 60/2007 z 25. júla 2008. Generálna prokuratúra vybavila opakovaný podnet sťažovateľky namietaným prípisom, ktorým ho odložila, t. j. nevyhovela jej podnetu na podanie mimoriadneho dovolania.

V prípise sa okrem iného uvádza:

„... Pokiaľ ide najmä o Vami namietanú hodnotu členského podielu v bytovom družstve, poukazujem na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 29/2000 uverejnený v časopise Zo súdnej praxe č. 6/2000. Podľa tohto rozhodnutia všeobecnou cenou členského podielu v bytovom družstve je cena, za ktorú je možné v danom mieste a čase nadobudnúť alebo predať členské práva a povinnosti k bytu porovnateľnej veľkosti, polohy, vybavenia, veku a pod...

Pri vysporiadaní členského podielu je rozhodujúca jeho trhová hodnota, a to s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 2 OZ, teda na zásadu rovnosti účastníkov v občianskoprávných vzťahoch.

Za všeobecnú (trhovú) cenu členského podielu v bytovom družstve treba pokladať cenu, za ktorú možno v konkrétnom čase a mieste nadobudnúť členské práva a povinnosti k bytu porovnateľnej hodnoty, vybavenia, polohy a podobne. Preto v týchto prípadoch overenie hodnoty členského podielu podľa účtovnej zostatkovej hodnoty vôbec neprichádza do úvahy...

Pokiaľ je predmetom dedenia členský podiel v bytovom družstve, správne súdy určili jeho hodnotu v reálnych trhových cenách a tomu prispôbili výšku primeranej náhrady ustupujúcim dedičom. Ich rozhodnutia nemôžu byť a ani nie sú ovplyvnené skutočnosťou, že manželka jedného z dedičov je sudkyňou Okresného súdu Košice II, lebo ohľadom správnosti zistenia ceny členského podielu neporušili zákon. Navyše, počas súdneho konania ste nevzniesli námietku zaujatosti z tohto dôvodu...“

Z citovaného vyplýva, že generálna prokuratúra sa opakovaným podnetom sťažovateľky riadne zaoberala, pričom právne závery, na základe ktorých ho odložila, sú podľa názoru ústavného súdu akceptovateľné a udržateľné, a preto namietaným postupom a prípisom generálnej prokuratúry nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľky označených v sťažnosti. Ústavný súd k tomu dodáva, že namietaný zlý zdravotný stav sťažovateľky v čase rozhodovania príslušných štátnych orgánov v jej veci je z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti právnych záverov, ku ktorým dospela generálna prokuratúra pri vybavovaní jej opakovaného podnetu, právne irelevantný, t. j. nemohol spôsobiť ani porušenie jej základných práv.

Ústavný súd navyše považoval za potrebné poukázať aj na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej na vyhovie podnetu, resp. opakovaného podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor Slovenskej republiky nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora Slovenskej republiky rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je

poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky je v časti namietajúcej porušenie jej základných práv podľa čl. 46, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy postupom generálnej prokuratúry v označenom konaní, ako aj jej prípisom z 21. augusta 2009 zjavne neopodstatnená, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku už bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa s ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. októbra 2009